

Motion till riksdagen 2009/10:C292

av **Chatrine Pålsson Ahlgren (kd)**

Föräldralösa barns situation

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta utreda mor- och farföräldrars roll när barn blir föräldralösa.

Motivering

I många av dagens barnfamiljer spelar mor- och farföräldrar en viktig roll för att livspusslet ska gå ihop. Mor- och farföräldrar deltar aktivt i familjens vardagsliv och är en del i barnens trygghet. Men, när rätten ska utse vårdnadshavare för barn som mist sina föräldrar eller i samband med separationer finns i praktiken aldrig mor- eller farföräldrarna med bland personer som skulle kunna ta det fulla ansvaret för vårdnaden. Detta trots att det många gånger skulle vara det mest trygga för barnen och innebära minst omställning i deras liv. Det tycks i flera sammanhang som om mor- och farföräldrarnas viktiga betydelse för barnet i den allra närmaste miljön inte alls beaktas.

All svensk lagstiftning som rör barn ska utgå från barnets bästa. Barnets bästa är i de allra flesta fall att få leva i en familjegemenskap med båda eller en av sina föräldrar. I vår föräldrabalk finns ett omfattande regelverk för hur omvårdnaden av barnen ska tillgodoses.

När det tragiska inträffar att barn blir föräldralösa kan man läsa i föräldrabalkens 9 § att ”om båda föräldrarna dör, skall rätten på anmälan av socialnämnden eller när förhållandet annars blir känt anförtro vårdnaden åt en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare”.

I Australien ändrades familjelagstiftningen 2006. I landets nya lagstiftning spelar ”grandparents” en viktig roll när vårdnaden om barn, liksom umgängesrätten, ska beslutas. Här ses den tidigare generationen som en del i familjen och här betonas familjens roll för trygghet och stabilitet på ett helt annat sätt än i Sverige. Med barnets bästa som utgångspunkt bör vi i Sverige ta efter det australiensiska synsättet och låta detta få genomslag i lagar och författningar.

Fel! Okänt namn på

Regeringen bör därför tillsätta en utredning med syfte att juridiskt inkludera mor- och farföräldrarna i den nära krets av anhöriga som kan anses lämplig att överta vårdnadsansvaret för barn som av skilda anledningar behöver ny vårdnadshavare. I utredningen bör också beaktas mor- och farföräldrars möjligheter att få umgängesrätt med barn.

Stockholm den 1 oktober 2009

Charine Pålsson Ahlgren (kd)